

AZƏRBAYCAN SOSIAL TƏHLİL KOMİSSİYASI

GİRİŞ

BP Azərbaycan şirkəti Azərbaycan Sosial Təhlil Komissiyasının (ASTK)¹ 2009-cu ilin avqust ayında təqdim edilmiş üçüncü hesabatında əks etdirilən fikirləri, müşahidə nəticələrini və tövsiyələri müsbət qarşılayır.

İlk Səlahiyyətlərin Əhatə Dairəsinə əsasən, ASTK –nın fəaliyyəti 2009-cu ilin sonunda başa çatır. Komissiya özünün üçüncü hesabatında BP ilə işləməyi davam etdirmək istəyini ifadə etmişdir. Biz Komissiyanın 2007-ci ildən bəri Azərbaycandakı sosial fəaliyyətimizlə bağlı BP şirkətinə göstərdiyi müstəqil çağırışlar, məsləhətlər və zəmanəti dəyərləndiririk. Buna görə də, biz Komissiyanın fəaliyyətini növbəti iki il müddətinə artırmağa məmnunuq. Biz inanırıq ki, bu müddət ərzində ASTK ilə əməkdaşlığımızın səmərəliliyi davam edəcək və ölkədə sosial fəaliyyətimizi gücləndirməkdə bizə yardım edəcək.

Əvvəlki cavablarda olduğu kimi, biz Komissiya tərəfindən üçüncü hesabatda təqdim edilmiş təkliflərdən hər birinə cavab verməyi nəzərdə tuturuq. Əvəzində biz diqqəti cari fəaliyyətimizə yönəldəcəyik və həm BP, həm də Azərbaycan üçün faydalı olan təkmilləşdirmə sahələrini müəyyənləşdirəcəyik. Bizim cavabımız aşağıdakı mövzulara bölünür:

- İş göstəricilərinin qiymətləndirilməsi
- Şəffaflıq
- Bilik və bacarıqların artırılması və təsirlər

Həm bizim cavabımız, həm də ASTK-nın Hesabatı (Komissiya razı olduğu təqdirdə) www.bp.com/caspian internet sahifəmizdə yerləşdiriləcək.

İŞ GÖSTƏRİCİLƏRİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

Hüdüdlər:

Biz insan hüquqları, yaxşı idarəetmə və şəffaflığın inkişaf etdirilməsində və Azərbaycanda davamlı inkişaf təşəbbüslərinin dəstəklənməsində söylərimizi davam etdiririk. Bu fəaliyyətlər korporativ sosial məsuliyyət hüdüdlərinin genişləndirilməsi kimi hesab edilir və biz bunu Komissiya tərəfindən üçüncü hesabatda etiraf edilməsindən məmnunuq.

Göstəricilərin işlənilib hazırlanması:

¹ Bundan sonra Azərbaycan Sosial Təhlil Komissiyası ya ASTK, ya da Komissiya adlandırılacaq

Biz Komissiyanın Göstəricilər Toplusuna təhsil, təmiz sudan istifadə imkanı və kifayət qədər qidalanmama üzrə üç əlavə göstəricinin daxil edilməsi tövsiyəsini nəzərə almışıq. Biz bu göstəriciləri topluya daxil edəcəyik, lakin onlar ehtiyatla anlaşılmalıdır; məsələn, kifayət qədər qidalanmama ilə əlaqədar Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatında olan ən son göstəricilər yalnız 2003-2005-ci illəri əhatə edir, ölkədəki faktiki vəziyyət isə son bir neçə il ərzində xeyli dəyişmiş ola bilər.

Biz həmçinin, Komissiyanın bütün şirkətdənkənar göstəricilər üçün mənbələri daxil etmək təklifini nəzərə alırıq. İstinad edilmənin mümkün olması üçün biz gələcəkdə bütün şirkətdənkənar mənbələri sənəddə göstərəcəyik.

Biz sosial və iqtisadi tendensiyaları, eləcə də, bizim Azərbaycandakı fəaliyyətimizi əks etdirən Göstəricilər Toplusunun yenilənməsini davam etdirməyi planlaşdırırıq. Biz inanırıq ki, bu Toplu bizim sosial fəaliyyətimizin istiqamətləndirilməsinə yardım etməkdə yenə də faydalı vasitə olacaq.

Tövsiyə reyestri:

Biz Komissiyanın sosial fəaliyyəti təkmilləşdirmək üçün müxtəlif vaxtlarda BP şirkətinin şirkətdənkənar mütəxəssislərinin məsləhətlərinin izlənməsində Tövsiyə reyestrinin faydalı vasitə olması haqqında fikri ilə razılaşıırıq. Biz Reyestri müntəzəm olaraq yeniləşdirilmiş formada saxlamağı və mümkün və faydalı hesab etdiyimiz tövsiyələri yerinə yetirmək üçün görülən tədbirlər haqqında ASTK-nı məlumatlandırmağı nəzərdə tuturuq. Reyestr həmçinin BP daxilində daxili zəmanət prosesləri üçün əhəmiyyət daşıyır.

Fəaliyyətin monitorinqi və qiymətləndirilməsi:

BP Azərbaycan mütəmadi olaraq öz sosial fəaliyyətinə nəzarəti davam etdirir. 2005-ci ildə biz, Azərbaycanda İcma İnkişafı Təşəbbüsünün² orta müddətli qiymətləndirilməsini həyata keçirmişik. Biz həmçinin, ASTK-nın əlavə beş-altı illik qiymətləndirmə aparmaq tövsiyəsini nəzərdən keçiririk. Bundan başqa, biz ASTK ilə əməkdaşlığımızı çağırış, məsləhət və zəmanət vasitəsilə Azərbaycanda sosial proqramlarımızı daha da təkmilləşdirməyə yardım edəcək şirkətdənkənar monitorinq vasitəsi kimi qəbul edirik.

İqtisadi sahəyə təsirin qiymətləndirilməsi:

Komissiyanın məsləhətinə əsasən, BP Azərbaycan DTZ Pieda Consulting şirkəti tərəfindən hazırlanmış, Şotlandiya və Birləşmiş Krallığın (BK) iqtisadiyyatına BP-nin iqtisadi təsiri tədqiqatını nəzərdən keçirmişdir. Bu tədqiqatın məqsədləri (a) BP-nin həm Şotlandiya, həm də BK iqtisadiyyatında məşğulluq və gəlirlərə təsirini müəyyən etmək; və (b) BP-nin təchizatçı şirkətlərdə yeni texnologiyaların inkişafı və tətbiqinə, habelə yüksək texnologiya sektorlarında şirkətlərin inkişafına təsirini təhlil etmək olmuşdur.

² Bu keçmişdə İcma Sərmayə Proqramı (İSP) adlandırılmışdır.

Qeyd etmək istərdik ki, biz Azərbaycana birbaşa və dolaylı yolla etdiyimiz təsir haqqında anlayış əldə etmək üçün əsas göstəricilərin əksəriyyətini xüsusilə ölkədəki birbaşa və dolaylı xərclərimiz, birbaşa və dolaylı məşğulluq və digər müvafiq məlumatların izlənməsi ilə müəyyən edirik. Ona görə də, bu mərhələdə biz məşğulluq və gəlirə təsirimizi qiymətləndirən ayrıca Şotlandiyada keçirilmiş kimi tədqiqatın əlavə dəyərini görmürük. Biz həmçinin düşünürük ki, BP-nin Azərbaycanda yüksək texnologiya sektorlarının inkişafına təsirinin təhlili bu mərhələdə hələ tezdir, lakin biz həmin təhlilləri növbəti illərdə nəzərə ala bilərik.

Təhlükəsizlik:

2009-cu ilin aprel-may aylarında BP şirkəti Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) və Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) marşrutu boyunca yerləşən regionlarda və Səngəçal Terminalının yaxınlığında yerləşən yaşayış məntəqələrində sorğu keçirmişdir. Sorğunun əsas məqsədi Təşkilatlararası Təhlükəsizlik Komitəsinin (TATK) fəaliyyətlərinin təsirini qiymətləndirmək, eləcə də, əhali və TATK arasında ünsiyyət və əlaqələrdəki boşluqları müəyyən etməkdir. Bu məqsədlə, 1070 müsahibə keçirilmişdir. Nəticələr çox təqdirəlayiqdir. İcmaların TATK və onun fəaliyyətləri haqqında məlumatlılığı yüksəkdir. İcma üzvləri TATK ilə əlaqələrindən əsasən razıdırlar. TATK iclaslarında iştirak etmiş ictimaiyyət üzvlərinin əksəriyyəti həmin icaslarda təqdim edilmiş təlimatlara riayət edirlər. Biz növbəti görüşümüz zamanı Komissiyaya bu sorğu haqqında əlavə təfərrüatları təqdim etməkdən məmnun olarıq.

İnsan hüquqları:

Komissiya BP şirkətinə təhlükəsizlik və insan hüquqları üzrə öhdəliklərini saxlamağı tövsiyə edir. Biz Komissiyanı əmin edirik ki, Təhlükəsizlik və İnsan Hüquqlarının Könüllü Prinsipləri (KP) ilə uyğunluğumuz bizim ən yüksək prioritetlərimizdən biri olmaqda davam edir. KP-in həyata keçirilməsi və icmanın təhlükəsizliyi mədəniyyətini inkişaf etdirməkdə əldə etdiyimiz nailiyyəti etiraf edərək və 2004-cü ildən bəri dörd şirkətdənkənar monitorinq dövrünü tamamladığımızı nəzərə alaraq, indiki qərarımız 2009-cu ildə şirkətdənkənar monitorinq keçirməməkdir. Buna baxmayaraq, BP şirkəti KP-lərlə uyğunluğunun daxili monitorinqini davam etdirəcək. Bu proses BP Qrup miqyaslı təlimatlara uyğun olaraq davam etdiriləcək və illik keçiriləcəkdir. Lakin, bizim müntəzəm daxili monitorinqimiz gələcəkdə şirkətdənkənar monitorinqin yenidən keçirilməsinin mümkünlüyünə maneə yaratmır.

ŞƏFFAFLIQ:

Əlaqələr:

Biz Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti ilə açıq, şəffaf və mənalı dialoqun aparılması öhdəliyini daşıyıraq. Bu məqsədlə, biz müxtəlif metodlardan istifadə edirik, o cümlədən, fəaliyyətlərimiz haqqında vaxtaşırı ictimai hesabatlar verir, maraqlı tərəflərin fikirlərini mütəmadi monitorinqini keçirir, vətəndaş cəmiyyəti ilə xüsusi məqsədlə və rəsmi məsləhətləşmələr aparırıq. Biz ASTK-nə planlaşdırmanı təkmilləşdirmək yolları və

mütəmadi keçirilən BP - Vətəndaş Cəmiyyəti görüşlərinin tezliyini artırmaq haqqında verdiyi tövsiyələrə görə təşəkkür edirik. Qeyd edilməlidir ki, belə görüşlərə tikinti fazasında daha çox ehtiyac duyulurdu və onlar dövrü (rüblük) keçirilirdi. İndi biz əməliyyat mərhələsindəyik və iclasların hər iki tərəfə hiss edilə biləcək fayda verməsini təmin etmək məqsədilə, onlar üçün uyğun format və gündəlik haqqında düşünəcəyik.

Mədən Sənayesində Şəffaflıq Təşəbbüsü (MSŞT)

Biz Azərbaycanda MSŞT-nin həyata keçirilməsində mədən sənayesi şirkətləri, Azərbaycanın Dövlət Neft Fondu və qeyri-hökumət təşkilatları (QHT) koalisiyası ilə əməkdaşlığı davam etdiririk. 2009-cu ilin avqust ayında BP Azərbaycan 2009-cu ilin yanvar-iyun dövrünü əhatə edən on birinci MSŞT hesabatını müstəqil audit şirkətinə təqdim etmişdir. Biz Azərbaycan hökumətinə gəlirlərin köçürülməsi haqqında tam illik təfərrüatlı məlumatlarımızı www.bp.com/caspian/2008sr internet sahifəsində əlverişli olan illik Davamlı İnkişaf haqqında hesabatlarımızda təqdim edirik.

Səngəçal Terminalının ətrafında yaşayan icmalarla əlaqələr

Biz ASTK-ya BP və Səngəçal terminalının ətrafında yaşayan icmalar ilə bağlı ümumi meylliliklər haqqında təəssüratların bölüşdürülməsi, mümkün anlaşılmazlıq riskləri ilə bağlı problemlərin işıqlandırılması və əlaqələri təkmilləşdirmək haqqında fikirlərin təklif edilməsinə görə təşəkkür edirik.

Yerli icmalarla Səngəçal terminalının əlaqələrini yaxşılaşdırmaq üçün xüsusi təyin edilmiş Əlaqələr və Xarici İşlər (Ə və XI) heyəti yaradılmışdır. Heyət son iki ildə, xüsusilə, uzun müddətli köçürülmə məsələlərinin yekunlaşdırılmasında irəliləyişə nail olmuşdur və biz gələcəkdə bu nailiyyətlərə əsaslanmağı planlaşdırırıq. Heyət hal-hazırda Səngəçal Terminalının İştirakçılarla Əlaqə üzrə İdarəetmə Planını işləyib hazırlayır, bu plan istismar mərhələsində, o cümlədən, fəvqəladə hallar zamanı ünsiyyət qurulması çərçivəsini müəyyən edəcək.

Biz icmalarla mütəmadi məsləhətləşmə və məlumatlandırma sessiyaları vasitəsilə maraqlı tərəflərlə danışıqlarımızı daha da təkmilləşdirməyi planlaşdırırıq. Bu görüşlərdə biz istismar yeniliklərini, müvafiq Sağlamlıq, Təhlükəsizlik və Ətraf Mühitin Mühafizəsi (SƏTƏM) məlumatını, İcma İnkişafı Təşəbbüsünün yeniliklərini haqqında məlumatlar ilə paylaşmağı davam etdirəcək, ictimaiyyətin müxtəlif problemlərinə cavab verəcək və onlardan rəylərini alacağıq. Bundan başqa, biz BP tərəfindən idarə olunan İctimai İnformasiya Mərkəzlərindən və Xəzər Enerji Mərkəzindən istifadəni davam etdirəcək və ictimaiyyətlə gündəlik əlaqələrin idarə edilməsinə İctimai Əlaqələr üzrə Məsul Şəxsləri (İƏMŞ) daha məqsədəuyğun cəlb etmək yollarını müəyyən edəcəyik.

İş yerləri haqqında elanlar:

Biz Komissiyanın boş iş yerləri haqqında məlumat verməklə, terminal yaxınlığındakı ictimaiyyətə yardım etmək tövsiyəsini qiymətləndiririk. Qeyd etmək istərdik ki, icmalar həmin məlumatı media, habelə hökumət tərəfindən mütəmadi təşkil edilən əmək yarmarkaları vasitəsilə əldə edə bilər. Bu yarmarkalar ərzində özəl və dövlət

müəssisələri, xüsusilə də, Qaradağ rayonunda layihələrə cəlb edilmiş müəssisələr iş elanlarını təqdim edirlər. BP şirkətinin işəgötürmə proqramları haqqında məlumat Səngəçal Terminalın ətrafında BP şirkətinin İctimai İnformasiya Mərkəzləri vasitəsilə yayılır. Biz hər hansı gələcək tikinti layihələri, məsələn Çıraq Neft Layihəsi kimi layihələr ərzində müxtəlif vasitələrlə yerli sakinlər üçün məşğulluq imkanları haqqında elan verməyi davam etdirməyi planlaşdırırıq.

Daha geniş əlaqələr:

Komissiya Mərkəzi Azəri platformasında qaz sızması hadisəsi haqqında məlumatların şirkətdən kənarında olduğundan daha çox, BP daxilində yayıldığını müşahidə etmişdir.

Biz biznesimizin inkişafı, o cümlədən hadisələr, icra mərhələləri, nailiyyətlər və problemlər haqqında bütün iştirakçılarımızı məlumatlandırmaq və mütəmadi bu informasiyaları yeniləmək öhdəçiliyimizi davam etdiririk. Bu məqsəd üçün Şirkət tərəfindən təsdiq edilmiş prosedur və mexanizmlər mövcuddur və bunlara ciddi riayət edilir.

Mərkəzi Azəri qaz sızması hadisəsinə gəldikdə, bu haqda əvvəlcə bütün şirkətdən kənar maraqlı tərəflərə, o cümlədən, hökumətə, tərəfdaşlara, ümumi ictimaiyyətə (media vasitəsilə), QHT-lərə və kreditorlara lazımi informasiya verilmişdir. Vəziyyət inkişaf etdikcə biz, bütün iştirakçılara hadisə ilə bağlı yenilikləri mütəmadi təqdim etmiş və onların bütün suallarına və narahatlıqlarına cavab vermişik. Bu yeniliklərdən bəziləri bizim www.bp.com/caspian internet sahifəmizdə yerləşdirilmişdir.

Təchizatçılarla korrupsiya risklərinin azaldılması:

Komissiya BP şirkətinin şəffaflığın artırılması və təchizatçılarda korrupsiyanın azaldılmasına təsir etməyə və podratçılarımızın ədalətli işəgötürmə fəaliyyətlərinin təmin etməyə çağırmışdır. Biz bu yaxınlarda BP şirkətinin işçi heyəti üçün Rüşvətxorluq və Korrupsiyaya Qarşı (RKQ) üzbəüz təlim kurslarını tətbiq etmişdik. Üçüncü tərəflərin müqavilə öhdəliklərinə riayət etməsinə nəzarəti həyata keçirmək üçün, BP Azərbaycan Təchizatçıların Audit Proqramını işə salmışdır. BP şirkətinin ən yüksək 10 təchizatçısı (xərclərə görə) və riskin qiymətləndirilməsi təcrübəsində müəyyən edilmiş təchizatçılar Proqram üçün seçilmişdir. Təchizatçıların Audit Proqramı illik təşəbbüsə çevriləcək və Qaydalara Riayət və Audit heyəti tərəfindən idarə ediləcək. Bütün yerli təchizatçıların əsas işçi heyəti üçün Davranış Kodeksi və RKQ ilə tanışlıq tələb olunur. Biz Davranış Kodeksinin surətini hər hansı yeni təchizatçıların seçilməsi tədbiri sənədlərinə əlavə edirik. Biz təchizatçının fəaliyyətinin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsi kimi qaydalara riayət/etika üzrə əsas icra göstəricilərini tətbiq etmişik. BP şirkətinin müqavilə formalarında və korrupsiyaya qarşı müddəalar və satınalma proseslərində yeni müvafiq yoxlama proseduraları bizim maddi-texniki təchizat prosesimizə daxil edilmişdir.

BİLİK VƏ BACARIQLARIN ARTIRILMASI VƏ TƏSİRLƏR

2009-2011-ci illər üzrə strategiya:

Bizim 2009-2011-ci illər üzrə maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi strategiyamız keçmiş fəaliyyətlərimizdən əldə edilən təcrübəyə əsaslanır. BP və tərəfdaşlarımız tərəfindən bu strategiya üzrə hesablanmış illik xərclər üç ölkə üçün 10 milyon ABŞ dollarına qədər olacaq. Azərbaycanda əsas diqqət yerli müəssisələrin, icmaların və gəlirin idarə edilməsi bilik və bacarıqların inkişaf etdirilməsi üzərində qalacaq. Bizim maddi-texniki təchizat prosesimizlə əlaqədar yerli müəssisələrin inkişafı proqramları biznesimizin yerli ehtiyatları artırmaq və regionda iqtisadi cəhətdən səmərəli neft əməliyyatlarına təkan vermək üçün davam etdiriləcəkdir. Qonşu ictimaiyyətlər üçün potensial imkanların artırılması bizim buna bənzər proqramlarda əvvəlki nailiyyətlərimizə əsaslanacaq və hədəf icmaların tələbatlarına ünvanlanacaq. Bizim gəlirin idarə edilməsi imkanlarının inkişafı təşəbbüslərimiz mədən sənayesi tərəfindən yaranan böyük miqyaslı gəlirlərin daşdığı böyük risklər və problemlərə qarşı cavab tədbirlərini əks etdirir. Bu təşəbbüslər ölkə hökumətinin yaxşı idarəetmə səyləri ilə uyğunlaşdırılacaq. Biz Komissiyanın Məntiqi Çərçivə Yanaşması (MÇY) ilə tanış olmaq və ondan istifadəni nəzərə almaq tövsiyəsinə diqqət yönəldirik. Komissiya MÇY-ni müxtəlif layihələrin məqsədlər, strateji əlaqələr və inkişaf nailiyyətləri nöqtəyi-nəzərindən vəhdətə çevrilməsini təmin etmək vasitəsi kimi təklif edir. Biz bu təklifi alqışlayırıq və qeyd etmək istərdik ki, BP şirkəti MÇY ilə tanışdır. Hər hansı yeni layihənin əvvəlki nailiyyətləri və artıq qurulmuş müvəffəqiyyəti gücləndirməsini təmin etmək BP şirkətinin əsas marağıdır. Bu, bizim ümumi Davamlı İnkişaf Strategiyamıza daxil edilmişdir və təkliflərin irəli sürülməsi prosesi ərzində bizim icraçı tərəfdaşlarımızın məlumatlandırıldığı İcma İnkişaf Strategiyamızda xüsusilə qeyd edilmişdir.

Yeni fikirlərin gətirilməsi:

Biz Komissiyanın yeni fikirlər gətirmək üçün işçi heyətini şirkətdaxili yerdəyişmə və ictimai inkişaf və əlaqələrin qurulmasında təlimlər vasitəsilə bacarıqların inkişafını gücləndirmək tövsiyəsini qiymətləndiririk. BP şirkəti inkişaf fəaliyyətlərinə cəlb edilmiş işçiləri arasında təcrübə mübadiləsini dəstəkləyir. Məsələn, işçi heyətimiz üçün Gürcüstan, Türkiyə və Azərbaycanda çox sayda ölkələrarası davamlı inkişaf forumlarını təşkil etmişik. Bu forumlara Londonda yerləşən Ətraf Mühitin Mühafizəsi və İnkişaf üzrə Beynəlxalq İnstitutu (ƏMMİBİ) vasitəçilik etmişdir. 2007-2009-cu illərdə BP-nin müraciətinə əsasən, ƏMMİBİ həmçinin, şirkətin davamlı inkişaf fəaliyyətlərinə cəlb edilmiş işçiləri üçün tədqiqat səfərləri və təlim proqramları təşkil etmişdir.

İcma proqramları:

Komissiya BP şirkəti və onun tərəfdaşları tərəfindən təyin edilmiş Davamlı Ətraf mühit və İqtisadi İmkanlar (DƏMİİ) proqramında marağını ifadə etmişdir. Biz DƏMİİ proqramının hal-hazırda Eyvazlılarda müvəffəqiyyətlə başa çatdırıldığını məmnuniyyətlə bildiririk. Yekun hesabat layihənin təyin edilmiş məqsədləri ilə müqayisədə yaxşı nailiyyətlər göstərmişdir.

Biz bu yaxınlarda Tovuz rayonunun Xatınlı ərazisində kənd təsərrüfatı sektorunun gücləndirilməsi məqsədilə iqtisadi inkişaf istiqamətində layihəni maliyyələşdirmişik. Bu layihə ictimaiyyətin üzləşdiyi əsas problemlər, o cümlədən aşağı məhsuldarlıq, torpağın qüvvədən düşməsi, kənd təsərrüfatı məhsullarının saxlanılması vasitələrinin çatışmazlığı və işgüzar bacarıqların çatışmazlığı və s. öhdəsindən gələcək. Bu layihə həmçinin enerji səmərəliliyi və alternativ enerji üzrə qabaqcıl proqramlara bizim davamlı dəstəyimizi əks etdirir. Bu layihənin bir hissəsi kimi biz il ərzində qazın maye yanacağa emalının alternativ mənbəyini təmin etməklə ev təsərrüfatı xərclərini azaldan bioqaz qurğusunun, mətbəx plitəsinin quraşdırılmasını nəzərdə tuturuq. Bu prosesin yan məhsulu yüksək keyfiyyətli üzvi gübrə olacaq və bu da öz növbəsində gübrələr üçün xərclərin azalmasına səbəb olacaq.

Komissiya əvvəlcədən uğurlu olan Ümid İcma Əsaslı Təşkilatının (İƏT) inkişafının davamlı olmamağı haqqında öz narahatlığını ifadə etmişdir. Biz bu fikirlə razılışır və nəzərə çatdırırıq ki, İƏT əsasən həm ictimaiyyət, həm də İƏT-in özü daxilində parçalanma ilə əlaqədar özünəməxsus problemlər toplusuna malik olan xüsusi vəziyyəti əks etdirir. Biz Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətlər (MMC) və ya İƏT-lərdə BP və tərəfdaşlarımız tərəfindən maliyyələşdirilən bənzər müdaxilələri planlaşdırarkən bu təcrübədən öyrəndiklərimizi nəzərə alacağıq.

Biz Komissiyanın ədris proqramlarımızı dəyərli hesab etməsindən məmnunuq. Biz BTC boru kəməri və Bakı dəhlizi boyunca yerləşən icmalarda bu təşəbbüsü dəstəkləyirik. Bu yüksək tələbatlı proqram yalnız gənclərin işə götürülməsi və gəlirin yaradılmasına təkan vermir, həm də, burada biliklərin mənimsənilməsində qabaqcıl standartlar və təcrübələrin müəyyən edilməsinə səy göstərir.

Biz uğurlu inkişafın çox vaxt şirkət, vətəndaş cəmiyyəti və hökumətin birgə səylərinin nəticəsi olması haqqında Komissiyanın fikri ilə razılışırıq. Üçtərəfli əlaqələrin gücləndirilməsi ictimai inkişaf məqsədlərindən biri və layihənin qiymətləndirilməsi və təsdiqi üçün əsas meyardır və bu əlaqələr artıq regional və dövlət səviyyəsində mühüm nəticələr göstərmişdir. Bu yaxınlarda biz üçtərəfli əməkdaşlığın “birləşmiş büdcə təşəbbüsü” adlandırılan yeni modelini yekunlaşdırmışıq. Yerli hökumət, bizneslər, icmalar və BP və onun tərəfdaşları bu icmalarda sosial layihələrin inkişaf etdirilməsi və həyata keçirilməsində əməkdaşlıq etmişlər. Maliyyə vəsaiti üçün yerli hökumət və bizneslərə necə müraciət etmək üzrə ictimaiyyətə təlim keçilmişdir. Biz bu modeldən olan üç layihəni müvəffəqiyyətlə tamamlamışıq və uyğun olan hallarda buna bənzər təşəbbüsləri dəstəkləməyə davam edəcəyik.

Təhsil proqramları:

Komissiya BP şirkətinə öz proqramlarını hökumətin inkişaf proqramları ilə inteqrasiya etmək və uyğunlaşdırmağı tövsiyə etmişdir. Məsələn, Komissiya BP və tərəfdaşları gənclərin xaricdə təhsilinin təmin edilməsinə xərclərinin eyni hökumət proqramı ilə necə uyğun olmasını nəzərdən keçirmək təklifini etmişdir. Biz bildirmək istərdik ki, BP və tərəfdaşlarımız tərəfindən Azərbaycanda həyata keçirilən təhsil və potensial imkanların artırılması təşəbbüsləri hökumətin səyləri ilə uyğunlaşdırılır.

2001-ci ildən bəri BP öz tərəfdaşları adından təxminən 65 Azərbaycan tələbəsini ABŞ, BK, Türkiyə və Azərbaycanda mühəndislik və yer haqqında elmlər üzrə bakalavr və magistr dərəcələrini almaq üçün təqaüdlə təmin etmişdir. Yeddi azərbaycanlı tələbə BK-da biznes idarəçiliyi, iqtisadiyyat, ətraf mühitin idarə edilməsi və dövlət idarəçiliyində magistr dərəcəsi təhsilini davam etdirmək üçün təqaüd almışdır. 2007-ci ildə BP Təqaüd Proqramına (Bursary) başlamış və indiyə qədər Azərbaycanda təhsillərinə dəstək üçün 115 tələbəni təqaüdlə təmin etmişdir. Biz həmçinin, orta məktəb şagirdlərini pulsuz dərslərlə təmin etmək və onların qəbul imtahanlarına daha yaxşı hazırlaşması və daha yaxşı karyera seçimi etməsinə yardım göstərməklə təhsili dəstəkləyirik.

Səngəçal Terminalının təsiri:

Biz icmaların səhiyyə məsələləri ilə bağlı narahatlıqlarından xəbərdarıq. Bizim icmalarla əlaqə strategiyamızın məqsədi məlumatlılığın artırılması fəaliyyətləri, Terminalın əməliyyatları və Sağlamlıq, Təhlükəsizlik və Ətraf Mühitin Mühafizəsi (SƏTƏM) haqqında müvafiq məlumatı açıqlamaq və ictimaiyyətin suallarına mütəmadi cavab verməklə bu narahatlıqları aradan qaldırmaqdır.

Biz Səngəçal Terminalında qazın məşəldə yandırılması ilə bağlı Komissiyanın narahatlığını və onun qazın məşəldə yandırılmasının azaldılması planında marağını yüksək qiymətləndiririk. 2007-ci illə müqayisədə Səngəçal Terminalı 2008-ci ildə inkişaf etdirilmiş texniki planın həyata keçirilməsi ilə, qazın məşəldə yandırılmasının 10% azaldılmasına nail olmuşdur. 2009-cu ilin əvvəlində Səngəçal Terminalının SƏTƏM və mühəndislik heyətləri 2009/2010-cu il üçün Qazın Məşəldə Yandırılmasının Təkmilləşdirilməsi Planını yeniləmişdir. Bu texniki planın həyata keçirilməsi 2010-cu ildə qazın məşəldə yandırılmasının daha da azalmasına nail olmaq istiqamətindədir.

Biz Komissiyanın Sağlamlığa Təsirin Qiymətləndirilməsini (STQ) təhlil etməsindən öz məmnunluğumuzu bildiririk. STQ səhiyyə yardımı proqramı vasitəsilə Terminalın sərhəd xəttindən kənardakı ətraf icmalara dəyən təsirin necə azaldılması haqqında məsləhətlər verir. STQ Səngəçal Terminalının təsirinə keçmişlə əlaqədar və perspektiv olaraq qiymətləndirəcək. Keçmişlə əlaqədar STQ keçmişdə baş vermiş qurğu/layihə fəaliyyətlərini təhlil edir və mövcud problemlərlə əlaqədar ictimaiyyətin narahatlıqlarına cavab verir. Bu, keçmiş layihə/qurğu əməliyyatları ilə bağlı ümumi ictimaiyyətin /əsas iştirakçıların narahatlıqlarının ilkin mərhələdə araşdırılması üçün vasitədir. Perspektiv STQ-də terminalın gələcək əməliyyatları və genişləndirilməsi və ictimaiyyətə təsir potensialı nəzərə alınacaq. 2010-cu ildə biz STQ ilə faydalı məlumatların hazırlanmasını gözləyirik ki, bu da bizim ictimai məlumatlandırma və məsləhətləşmə strategiyalarımızın planlaşdırılması və həyata keçirilməsinə yardım edəcək.

Təhlükəsizlik və insan haqları:

BP şirkəti öz işçilərinin rifahını və təhlükəsizliyini mühafizə etmək öhdəliyi daşıyır. Ölkə üzrə Böhran Planımız (ÖBP) bu öhdəliyi dəstəkləyir. ÖBP fəvqəladə hallara cavab tədbirlərinin müxtəlif gözlənilən səviyyələrini əks etdirir.

BP-nin məsul fəaliyyət göstərmə üzrə daxili zəmanət prosesi ilə bağlı ASTK-nın qeydinə cavab olaraq, nəzərinizə çatdırırıq ki, BP bütün işçilərinin hüquq və ləyaqətinə hörmət edir. Əməklə bağlı hər hansı məsələlərə əməyin idarə edilməsi çərçivəsinin bir hissəsi kimi baxılır. ARDNŞ və həmkarlar ittifaqları ilə məsləhətləşmə aparmaqla, biz podratçılarımızın işi ilə əlaqədar əmək məsələlərini aradan qaldırmaq üçün mövcud olan tədbirlərdən istifadəni davam etdiririk. Biz inanırıq ki, Azərbaycanda şirkətin çoxmillətli işçi heyəti üçün qarşılıqlı etibar və hörməti əhatə edən iş mühitini yaratmışıq. BP bu yanaşmanın həyata keçirilməsini uzun müddət ərzində davam etdirəcək.

BP şirkətinin risklərin qiymətləndirilməsi prosesinin bir hissəsi kimi, biz ölkədə insan haqları və qanunun aliliyi prinsipi ilə əlaqədar vəziyyətin qiymətləndirilməsini mütəmadi həyata keçiririk. Bundan başqa, biz göstərilən sahələrdə hər hansı yeni təşəbbüslərdən məlumatlı olmaq üçün hökumət və Bakıda yerləşən beynəlxalq təşkilatlarla müntəzəm əlaqə saxlayırıq. Buna baxmayaraq, biz hesab edirik ki, Azərbaycanda insan hüquqları və qanunun aliliyi prinsipi üçün BP şirkətinin istənilən birbaşa dəstəyi qəbul edən hökumətin tələbi ilə həyata keçirilməlidir. Əvvəlki illərdə olduğu kimi biz müvafiq imkanlar ortaya çıxdıqca onları qarşılamağa hazırıq.

2009-cu ildə biz BP tərəfindən idarə olunan qurğuların təhlükəsizliyini təmin edən “Titan D” özəl təhlükəsizlik təchizatçısı üçün əsas insan hüquqları prinsipləri və təcrübələri haqqında təlimin keçirilməsində vasitəçi olmuşduq. Bu təlim beynəlxalq standartlar, müvafiq qanunvericilik və BP-nin dəyərləri haqqında təlimdə iştirak edənlərin biliklərini artırmaqla, işçilər və xarici şirkətdənkənar qonaqlara səmərəli ünsiyyət aparmaqla mühafizəçilərin bacarıqlarını inkişaf etdirir. 2009-cu ilin sonuna qədər biz Azərbaycanda BP tərəfindən idarə olunan layihələrdə işləyən bütün təhlükəsizlik mühafizəçilərinə insan hüquqları təliminin keçirilməsini planlaşdırırıq.

2009-cu ildə biz BTC və CQBK boru kəmərləri boyunca 13 rayonun hamısında təhlükəsizlik komissiyalarını yaratmışıq. Bu komissiyaların vəzifə və öhdəlikləri rayon İcra Hakimiyyəti başçıları tərəfindən imzalanmış xüsusi əmrlərdə formalaşdırılmışdır. Bu komissiyalar həmçinin, Təhlükəsizlik və İnsan Hüquqları üzrə Könüllü Prinsiplərin həyata keçirilməsi və insan hüquqlarının pozulması ilə bağlı hər hansı bildirişə cavab olaraq araşdırmalarda yardım etmək üçün məsuliyyət daşıyacaq. Bu komissiyaların təsis edilməsi ölkədə insan hüquqlarına hörmətin təbliğ edilməsində növbəti mühüm addımdır.

Həmçinin, qeyd edilməlidir ki, biz İkitərəfli Təhlükəsizlik Protokoluna riayət edərək, insan hüquqlarının pozulması haqqında bildirişlərə cavab olaraq, əməkdaşlıq və araşdırma üzrə proseduraları ilə bağlı Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin İxrac Neft və Qaz Boru Kəmərlərinin Təhlükəsizliyi İdarəsi ilə razılıq əldə etmişik. Biz bu prosedurların layihəsini nəzərdən keçirilməsi üçün Nazirlər Kabinetinə göndərmişik və sənədi 2009-cu ilin sonuna qədər imzalamağa ümid edirik.

Yerli ehtiyatlar:

BP şirkəti müqavilələrimizdə iştirak edən şirkətlərin sayını və yerli imzalanan müqavilələrin dəyərini artırmaqla, Azərbaycanda biznesimizin yerli ehtiyatlardan istifadəni maksimallaşdırmağa tərəfdardır.

Bu öhdəliyə uyğun olaraq, biz BP, onun birgə iştirakçıları və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası (BMK) arasında birgə layihə - 15 milyon ABŞ dolları dəyərində "Təchizatçı Müəssisələri Maliyyələşdirmə Mexanizmlərini" (TMMM) yaratmışıq. 2006-cı ilin sonundan etibarən, TMMM neft və qaz sənayesinə müxtəlif xidmətlər göstərən yerli şirkətləri təxminən 2 milyon ABŞ dolları məbləğində kreditlə təmin etmişdir. Maliyyə vəsaitlərindən asan və şəffaf istifadəni təmin etməkdən başqa, TMMM şirkətin BP ilə müqaviləni zəmanət kimi istifadə etməyə imkan yaradır. Bu da Azərbaycanda özünəməxsus bir yanaşmadır. 2008-ci ilin sonunda bu qabaqcıl maliyyələşdirmə mexanizmi BP və onun təchizatçıları arasında ümumi 10.6 milyon ABŞ dolları dəyərində müqavilələrin icrasını dəstəkləmişdir.

Sahibkarlığın İnkişafı və Təlim Proqramı (SİTP) yerli müəssisənin inkişafına göstərdiyimiz dəstəyin digər bir nümunəsidir. SİTP BP-nin və onun birgə iştirakçılarının potensial yerli təchizatçıları müəyyən edir, inkişaf etdirir və onlara təlim keçir. Proqramın bir hissəsi kimi, yerli şirkətin imkanlarının və çatışmazlıqlarının hərtərəfli təhlili aparılır. Bu fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi planının inkişafı və həyata keçirilməsi ilə davam etdirilir. 2008-ci ildən bəri təxminən 200 şirkət SİTP-də iştirak etmişdir. 2007-ci ildə tətbiq edilməsindən etibarən 2009-cu ilin 3-cü rübün sonuna qədər SİTP nəticəsində imzalanan müqavilələrin dəyəri 42 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir.

Yerli ehtiyatları dəstəkləmək üzrə digər tədbirdə BP Tədarük və Təchizatçıların İdarə edilməsi (TTİE) departamenti daxilində Yerli Ehtiyatlar Qrupunu (Qrup) təsis etmişdir. Qrup Azərbaycanda yerli təchizatçıları saxlamaq və inkişaf etdirmək sayəsində xərc təzyiqlərini balanslaşdırmağa yardım etmək üçün yerli və beynəlxalq şirkətlərlə bir neçə istiqamətdə işləyir. BP-nin əsas və strateji təchizatçıları ilə işimizdə biz əsas diqqəti yerli kadrları cəlb edilməsinə və yerli xərc hədəflərinin təmin edilməsinə yönəldirik. BP-nin cari podratçıları ilə əsas fəaliyyət də həmçinin, biznesin genişləndirilməsi üçün fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi və podratçıların imkanlarının qiymətləndirilməsinə istiqamətlənir. Fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi BP-nin Texniki İdarəçiliyinin, Sağlamlıq Əməyin Təhlükəsizliyi, Təhlükəsizlik, Ətraf Mühit (SƏTTƏM), Maliyyə və İnsan Resursları (İR) profillərinin təmsilçiləri ilə sıx əlaqədə həyata keçirilir. Qrup həmçinin, bazar araşdırması və BP-nin SİTP-ni keçən potensial yerli təchizatçılarının texniki zəmanətini təmin edən yerli bazar araşdırmasının inkişafı üzərində işləyir. Bu layihənin bir hissəsi kimi, Qrup beynəlxalq standartlara və xüsusilə, BP şirkətinin tələbatlarına cavab verə bilən rəqabətli yerli təchizatçıların siyahısının hazırlanması üzərində işləyir. Bu məqsədlər, Qrup texniki zəmanət prosesinin BP şirkətinin müvafiq texniki nümayəndələri tərəfindən keçirilməsini dəstəkləyir. Texniki nümayəndələr yerli şirkətin bütün tələbatlara cavab verməsini təsdiq etdikdən sonra, təchizatçıların seçilməsi üzrə düzgün qərarları dəstəkləmək və yüksək iqtisadi səmərəliliyə nail olmaq üçün, şirkət BP və onun aparıcı beynəlxalq podratçıları üçün əlverişli olan Operativ Məlumat Bazasına daxil edilir.

Biz Biznes Mərkəzinin (BM) fiziki yerləşməsi ilə bağlı Komissiyanın marağını dəyərləndiririk. Biz işləri daha səmərəli idarə etmək üçün davamlı söylərimizin bir hissəsi kimi Bakıdakı ofislərimizdən istifadəni optimallaşdırmaq üçün variantları nəzərdən keçirmişik. Nəticədə, biz imkanların mövcud olduğu ofislərdə tədrici yerdəyişmələrə başlamışıq. Bu ofislərdən biri İçəri Şəhərdə idi və biz 2009-cu ilin aprel ayında həmin ofisi bağlamağı qərara aldığımız. BM bu ofisdə yerləşirdi. BM-nin daimi istifadəçiləri ilə əlaqə saxlandı, bu qərar haqqında onlara məlumat verildi və onların sualları nəzərdən keçirildi. Buna baxmayaraq, BM-nin səmərəlilik üçün bağlanması yerli ehtiyatların inkişafına dəstəyimizi azaltmadı.

Mikromaliyyələşdirmə üçün dəstək:

BP şirkəti mikro-maliyyələşdirmə sektoruna dəstəyin digər sosial inkişaf söylərini əvəz etmək üçün deyil, onları gücləndirmək və davamlığı təmin etmək üçün planlaşdırıldığı qəbul edir.

Sosial-iqtisadi inkişafda kiçik və orta müəssisələrin oynadığı rol bizə məlumdur. Davamlı mikro-maliyyələşdirmə müdaxilələri ilə, BP Azərbaycanda mikro və kiçik bizneslərin inkişafına təkan vermək məqsədi daşıyır. Bu məqsədlə, tərəfdaşlarımızla birgə biz ölkədə şəffaf maliyyə xidmətlərini inkişaf etdirmək üçün texniki yardım və kredit kapitalını dəstəkləmişik.

Texniki yardım vəsaitləri qismən məsul kredit işçilərinin təlimi və inkişafına və mikro-maliyyə institutlarında güclü sistemlər və proseslərin inkişafına ayrılır. BP əsas mikro-maliyyələşdirmə həyata keçirən müttəfiqlərimiz Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının təcrübəsinə arxalanır. Bununla yanaşı biz məşvərət şurasının növbəti iclasında davamlı biznes və inkişaf nəticələri üzrə kreditlərin yoxlanılması haqqında Komissiyanın fikirlərini irəli sürməkdən məmnun olarıq.

Mütəmadi proqram monitorinqi ilə yanaşı, mikro-maliyyələşdirmə tədbirləri ilə bağlı daha yaxşı anlayış əldə etmək üçün BP və tərəfdaşları iki tədqiqat layihəsini maliyyələşdiriblər: Maliyyə nəticələrinin qiymətləndirilməsinə istiqamətlənmiş Müqayisəli Mikro-maliyyələşdirmə Tədqiqatı, Azərbaycanda maliyyə institutlarının sosial nəticələrinin qiymətləndirilməsinə istiqamətlənmiş mikro-maliyyələşdirmənin sosial sahəyə təsirin qiymətləndirilməsi. Hər iki hesabat Komissiyaya təqdim edilmişdir.

Media təlimi:

BP şirkəti tərəfindən maliyyələşdirilən biznes jurnalistikası üzrə təlim proqramı haqqında Komissiyadan müsbət rəy almağımızdan məmnunluğumuzu bildiririk. Bu proqramın ikinci mərhələsi Tompson Fondu tərəfindən hazırlanmışdır və Komissiya tərəfindən qaldırılmış mövzuları əhatə edir. Proqram Tompson Fondu tərəfindən seçilmiş, təlimçilər kimi təlimatlandırılacaq altı aparıcı biznes jurnalisti ilə artıq həyata keçirilməkdədir.

Bundan başqa, seçilmiş jurnalistlərə öz təlimçi bacarıqlarının təcrübədən keçirmək imkanını vermək məqsədilə yerli universitetlə razılıq əldə edilmişdir. Bu razılaşmaya

əsasən, jurnalistlər yeni əldə etdikləri bilikləri tələbələr və özlərinin daha az təcrübəli həmkarları ilə paylaşacaqlar. Bu prosesə Tompson Fondunun nümayəndəsi nəzarət edəcək.

NƏTİCƏ

Biz çox sayda faydalı fikirlər və tövsiyələrin əks etdirildiyi üçüncü hesabatı görə ASTK-na öz təşəkkürümüzü bildiririk.

2007-2009-cu illər ərzində ASTK bizim sosial fəaliyyətimizlə bağlı çağırışlar, məsləhətlər və zəmanəti təmin etmişdir. İlk Texniki Tapşırığa əsasən, ASTK-nın vəzifəsi 2009-cu ilin sonuna qədər davam etməli idi. Son hesabatında Komissiya BP ilə işləməyi davam etdirmək istəyini ifadə etmişdir. Biz bu istəyi qəbul edirik və ASTK-nın fəaliyyətini növbəti iki il müddətinə uzatmaqdan məmnunluğumuzu ifadə edirik.

ASTK ilə səmərəli əməkdaşlığımızı davam etdirməyi səbirsizliklə gözləyirik və Azərbaycandakı sosial fəaliyyətimizlə bağlı Komissiyanın bütün tövsiyələri alqışlayırıq.